

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, Julius' 12-dikén, 1825.

Török 's Görög hadi történetek.

Azon környülállásokrol, mellyek Navarin várának feladattatását végezetre tsakugyan elhozták, illy Tiszti tudósítást botsátott közre a' Hydrai ujság, a' Törvény' barátja Máj. 13-dikán: —,

„Máj. 7-kén azalatt míg az Egyiptomi hajósereg Navarinhoz kikötni, harmadikszor próbát tett, a' szárazfelől is próbát tett az ellenség Ó-Navarin ellen, hol a' Hadschi Christo, a' Modoni Érsek Gregoriós, 's az Országlószéki Titoknok Maurocordato Sándor' vezérlések alatt tsak egy maroknyi örző sereg vala, melly azonközben tsakugyan egész estvig ellent állott az ellenség' nagy erejének: azt a' plánumát pedig az ellenségnek, hogy hajóserge kiköthetett volna, még ezen napon telyesen semmivé tették azon Görög hajók, mellyek itt ekkor jelen voltak. Ezen estve Petrochori és Jelova mellett szállott Logerbe az ellenség, a' melly tányák Ó-Navarinhoz nagyon közel esnek. —

„Az ellenséges hajósereg 8-dikban ismét azon iparkodott, hogy kiköthessen, 's nagy szerentsétlenségünkre a' mi hajójink éppen ekkor eltávoztak vala innét, tsak a' Kapitány Tsamadós 8 hajokból álló tsapatja maradott vala vasmatskákon állva az öböl közepén, de a' ki maga éppen ekkor a' vártól nem messze lévő Sphagia nevű kis szigetre ment vala ki, melly sziget Anagnostara és Tsokri nevű Generálisoknak védelmére bízattatott vala, 's a' hol ekkor Maurocordato is megjelenvén, a' szigetnek védelmezéséről gondoskodtak:

de nagyon kevés erejek volt. Ők azt jól látták, hogy az ellenség ezen szigetet, a' melly néki a' várostromlására nézve igen szükséges vala, nagy erővel meg fogja támodni. —

„Tengeri erejét e'képpen osztotta-fel az ellenség ezen napon (8-dikban). Nagyobb hajóit az öböl' torka előtt hagyta, hogy a' mi hajójinkat, ha be akarnak jöni, tartóztassák; 46 hajókkal mellyek közt 3 frégátok és 4 korvették találtattak, bévezett a' kikötőhelybe, 's a' kis sziget és part között állapodott-meg, 's a' szigetre szünet nélkül hányta a' golyobist. Három frégátokat a' kikötőhely' torkának örzésére állított. A' sziget' három battériáji közzül a' leggyengébbiket támodta-meg, hol, délelőtt egy orával 50 fegyveres bárkák ütöttek a' szigetre. Ott, hol Kapitány Tsamadós és Oberst Stauro Sachini állottak, a' bárkák nagy kárvallással vissza verettek: hanem más helyen a' miéink verettettek-meg, melyből a' következett, hogy az ellenség a' Tsamadós és Sachini osztályának hátamegé került 's ezt körül vette. A' vitéz Tsamadós két felé verekedve megsebesedett; Oberst Sachini pedig kardjával vágta ki magát az ellenség közzül 's eltűnt. A' mi fennebb említett 8 hajójink nem valának ezen időben olly állapotban, hogy az ellenség ellen dolgozhattak volna, mint hogy a' legényeket azokról is kiszállították volt vezéreink a' szigetre, hogy az oltalmazó seregnak segítségül legyenek; ezen hajós legények közzül sokak mint hősök elhullottak; többek megsebesektek. Midőn az ellenség a' szigetet már majd egészen

elfoglalta volna, a' még életben maradott hajós legények az ő sebes társaikat 's katonákat hajójikra vissza szállítván, azokkal, az ellenség' hajóji között által rontottak 's megmenekedtek. Tsak a' Kapitány' hajója 's emberei maradtak hátra, azon iparkodván, hogy őtet valami módon megmenhessék; de nem érhatték-el céljokat, mint hogy az ellenség őket megelőzván a' hajóra fel nem vihették. Megölte-é azután az ellenség vagy fogságra vitte, még nem tudhatni. *Maurocordato*, minekutánna minden emberei körülette elhullottak, ugyan ezen hajóra felülvén megmenekedett. Ezen hajónak tusakodását, az alatt, míg az ellenséges hajók közzül kimenekedett, leírni lehetetlen; még is tsak két emberei estek-el és öten kaptak sebet. Alig lehet elhinni, mennyi kárt okozott ezen egy hajónk a' Török hajóknak; öt Brigg-jeket rongálta úgy meg, hogy addig ki nem fognak állani a' síkra, míg meg nem foldoztatnak. Minden rajta találtatott legények követhetetlen bátorsággal megvetették a' halált az ellenség' láttára. A' tsatázás-közben egy ellenséges *Goelette* meggyulván elégett; egy *Brigg* elsüllyedett. Nem tudjuk, hogy valyon ezen verekedésben *Zafiropulo Konstantin*, annak a' *Zafiropulo Panajotinak* testvére, ki April 19-dikén Navarin alatt elfogattott, elesett-é ezen szigeten, vagy pedig tsak elfogattott. Ugyan ezen szigeten veszté-el életét eme' meleg szívű Görögbarát 's derék ártillerista tiszt, Piemonti volt Generális *Santa-Rosa* is, ki tsak a' múlt télen jött vala Görög országba, hogy ezen esztendei táborozásban részt vegyen. Az alatt, míg ezen szigeten a' leírt heves verekedések folytak, történt a' szározon is Ó-Navarin alatt, egy igen heves öszszetsapás. Ezen külső erősségre is réa ütött ugyan akkor egy számos gyalogokból és lovasokból álló ellenséges sereg: de ez még ekkor nem foglalhatta-el az erősséget, sőt nagy kárvallással vissza

veretett. Így folyt 9-dikben is a' dolog, hanem végezetre itt is a' nagy erő diadal-maskodott, a' melly történetről illy, hasonlóképpen Tiszti-tudósítást adott-ki a' *Hydrai ujság* Máj. 16-kán: — „

„A' *Malea*-fokától az a' Tiszti deszomorú tudósítás érkeze hozzánk e' hónap' 14-dikén, hogy a' miéink, kik Máj. 8-dikán és 9-dikén az *Ostromlók* ellen igen vitézül viaskodtak, végezetre a' munitziójok elfogyván 9-diknek éjszakáját arra akarták használni, hogy ezen erősséget, melly, a' kis szigetnek a' Törökök által lett elfoglaltatása után ezeknek ágyugolyobisai által már a' vártól különben is elvágattatva vala, oda hagyják. De ezen céljokat se' érhatték-el, mint hogy tsak néhányan vághattak által az ostromló sergen; 's ezek se' mind menekedhettek-meg. Nagyobbadon, *Hadschi Christóval*, a' *Modoni Ersekkel*, 's a' *Mainai Petro Bei* (*Varvoglu*) fijával együtt életben fogságra estek. A' többek pedig valami ezeren, a' szomorú történetet látván magokat *O-Navarinba* ismét vissza vonták 's oda bezárkoztak, 's a' következő napon (10)-dikben magokat *Capitulatzióval* feladni kéntelenítették, 's e'képpen minden sérelem nélkül megmenekedtek.“

A' *Smyrnából* Bétsbe érkezett legújabb tudósítások Jun. 17-dikén indultak. Ezek szerint *Ibrahim Basa* mihelyest *Navarin* várát a' Görögök az *Egyiptomi* armádának által adtak, ő oda őrző serget szállított-bé, és sergeinek egyéb részével *Kalámátát* 's *Arkádiát* elfoglalta, 's 8000 embert *Morea*' belsőbb részeire küldött. *Modontól* északra 10—11 ora távolságra néhány nevezetes Görög Kapitányok úgymint *Papaflessa*, *Kefala*, és a' *Mainai Beinek* két *Unokáji* 1700 emberekkel valami jó fekvésű hegyek között fészkeltek vala meg magokat. Ezeknek sántzaikat az *Egyiptomiak* Jun. 1-ső napján megtámodták, körül vet-

ték, 's ámbár a' Moréai katonák, mint egy Módoni levelben erőssítették, kétségbe-eséshez hasonló módon védelmezték magokat, végre tsakugyan még is elszélesztették. De a' Törökök is sokat vesztek. Az említett levél szerint 100 embereik megölettettek 's 150-nen megsebesedtek. Az el-estek között két fő Törököt találtak, kiknek egyike az Európai módon gyakorlott ezrednek egy Kapitánya. A' sebesek közt nevezik Hassán Basát is a' Módoni Kormányozót, vagy három elékelő tisztekel. Mondják, hogy pénzt, vágó marhát, lovakat, 's ennivalót is felest kaptak volna a' győzedelmesek.

A' Kapudán Basáról azt írja ez a' Smyrai tudósító, hogy az Admiral Sachturival történt megverekedés után a' Sudai kikötőhelybe szedte össze magát, hova Jun. 5-dikére virradó éjjel evezett-bé.

A' Keleti Görög országi dolgokról így írt Máj. 23-dikán a' Hydrai ujság: — „

„Két Görög tanyákat, Palatia és Pente-Ornea nevűket, mellyeknek védelmezésére Gura és Nako Panuria tsak 400 hirtelen özszeszedett Görög katonákat szállithattak vala bé, a' Törökök Máj. 17-kén hirtelenséggel és véletlenül meglepven, nagyon hevesen folyt a' verekedés. A' Görögök, minekutánna ellenségeik között legalább 600 embereket feláldoztak volna, magok is a' haza' ditsősséges áldozataivá lettek valami 200-zan, 's látván végre a' többek, hogy az ellenség nagy számának meg nem felelhetnek, tanyájikat az ellenség' kezében hagyni kénytelenítették. A' közel lévő Salonai gyenge lakosok ezen véletlen meglepettetést látván, elfutottak, 's ma reggel (ezeket Lutrakiból Máj. 17-kén írták) a' Kelet Görög országi Országlószék' tagjaival együtt ide a' Korint-husi keskeny föld mellé megérkezének. Tsak Kitso-Tsavella jött vala Savona' segítségére egy kised Épirusi tsapat-tal, 's olly szerentsés volt, hogy a' Gö-

rögök' Xeropigadionnál lerakva volt hadi 's eleségi készületeiket, mellyeket a' Törökök Savonában lenni gondolván, 's ezek-re szükségek lévén, meg akartak lépni, megtartotta. Azután ő is elment Savona' vidékiről Desfina felé, hogy magát Gurával özsze tsatolja. Vostitzához is hajókat küldött az Országlószék, hogy az ott tanyázó 3500 Épirusi katonákat elhozassa, 's ha ezek szerentsésen megérkezhetnek 's magokat a' Salonai, Lidorikki, Karpenissi 's Cravari béli magános tsapatokkal Gen. Gura alatt özsze tsatolhatják, e'képpen ismét vissza fogják az elveszett bátorságot kapni, 's oda viszik a' dolgot, hogy azon ellenséges seregből, a' melly ide beütött, egy ember is vissza nem fog menni.

D é l i A m é r i k a.

Perú még nem adta-meg magát egészen. Generális Rodil egy kemény kiütést próbált, de vissza verték a' Kolumbiai ostromló sergek; 200 embereit vagdalták özsze, 's meg lehet, hogy ezen történet adott a' Liverpooli leveleknek alkalmatosságot azon hírnek elterjesztésére, hogy Bolívar az egész Callaói Spanyol serget kardra hányatván, a' várat megvette volna.

A' mi magát Bolivárt illeti felölle sokat írtak mostanság, a' mi nem volt mind igaz, vagy a' miket, a' környülállások megváltozván megváltoztattak. Így példának okáért nem igaz a' mostani tudósítások szerint az, a' mi régebben íratott felölle, hogy Generális Sucre't maga helyett Limában hagyván, ő Bogotába nem soká megérkezne, 's több e'félék.

Bolivárnak legalábbk egy eszten-dőre ismét Diktatori hatalmat adott a' Perui Congresszus, addig tudni illik, míg az új Congresszus telyesen nem organizáltatik 's be nem iktattatik, mely-

ben legalább is eltelhet még az 1826-dik esztendő, annyival is inkább, hogy még Olanéta is dolgot akar néki adni, a' ki a' helyett, hogy mint régebben irták, magát néki alája adta volna, nyilvánosság háborút visel ellene, 's Felső Peruban annyi fegyveres serget gyűjt össze, mennyit csak lehet.

Hogy ismét felvállolta Bolívar a' Diktátorságot, megtetszik azon levélből, mellyet a' Congressszushoz irt, 's a' melyben ezen szavak is előfordúlnak: „Mint „hogy engem' a' Státus' haszna Felső Peruba hív, 's erre nézve Limában jó „ideig nem lehetek jelen, a' réám bízott „Diktátori hatalomnak egy részét a' Generális La-Mar' előlülése alatt egy Országglószéki Tanátsnak adom által.“

Valami 800 emberekből álló Királyi serget, a' melly Olanétával össze akarta magát tsatolni, útjában, Insurgens Generális Sanchez meglepven, megvert.

A' Limai élésházak tele vagynak gabonával, de nem veszi senki, annyival is inkább, hogy 1824-ben tavaly Chiliben is nagyon sok gabona termett.

Doktor Francia, a' ki Paraguayban több esztendőket ólta bőltsen halgatott, most naponként nevezetesülni kezd az ujságlevelekben. A' Párisi Quotidienne Jun. 27-dikén következőleg irt felőlle: —,

„A' Londoni ujságok jelenték nem régen, hogy a' Buenos-Ayresben tartózkodó Anglus Fő Consúl, Parish úr, D. Franciánál, Paraguay' Diktátoránál hathatósan közbe tette magát, hogy valami Anglusokat, kiket magánál tartóztatott, bortsásson-ki az országából, 's azt is erőssíték, hogy a' Fő-Consúl úr egyszersmind a' híres Humboldt úr' utózó társának a' Frantzia természet vizsgáló Monpland úrnak elbotsáttatását is kívánta ugyantsak a' Diktátor Doktor úrtól, de méltán két-

ségesíteni lehet, hogy legalább Bompland urat elbotsássa D. Francia, a' kit ő, mint mondják, tsak azért tartóztatott-le, hogy a' Théát a' Parana víz mellyékein nagy bőséggel kezdte volna természeteni, 's attól félne D. Francia, hogy ez által az ő Státusának, melly nagyon üzi a' théával való kereskedést idővel még nagykárt okozhatna. Hogy D. Francia Bompland urat, midőn országában útozott, letartóztatta 's azolta onnét ki se' bortsátotta, ezt kétségesíteni nem lehet, hanem, hogy a' théatermesztésért tselekedte volna, már e' hibás vélekedés, mint hogy Paraguayban még tsak egy levél théa se terem, hanem terem valami plánta, melyből Buenos-Ayresben, Chiliben, és Peruban Maté nevű italt főznek, 's ez a' lakosoknak kedves itala. Meg lehet, hogy a' tudósítókat a' kimondásban a' Maté és Théa nevezetnek öszszezavarása tsalta-meg. Ez akár hogy legyen, Bonpland úrnagyon bé mérészelvén menni a' Francia' földjére, onnét többé vissza se' jött. Így tetszik a' Doktor úrnak; és ha Buenos-Ayres 's az Anglia által kegyesen megesmertetett Amérikai minden Respublikák öszszeszövetkezéne is ellene, őtet még se vehetnék arra, hogy határozásától elálljon. Nékünk Párisban egy kis könyvünk jött-ki nem régen illy cím alatt: „A' Buenos-Ayresi Respublika, mint most van.“ Méltók ezen könyvben a' megjegyzésre Doktor Franciáról, a' következő szavak: —,

„Francia, születésére nézve Porteno. Így neveznek az Amérikai Spanyolok minden Buenos-Ayresi születésű embert. Tanulását a' Cordová-i Universtáson végezvén, Törvények' Doktorává tette magát, 's ezért nevezik még most is Doktor Franciának. Némellyek azt erőssítették, hogy Orvos Doktor lett volna, de e' nem igaz. Későbbre dohánnyal és egyéb fűvekkel való kereskedést üzött Paraguayban, hanem egy idő múlva ezt is abba

hagyván, útozásra adta magát. Bejárta egész Brasiliát, Perut, Chilit 's egész Spanyol Ámérikát. Utóbb vissza jött Buenos-Ayresbe, 's végre Paraguay' fő városában Assumptionban telepedett-meg. Mitso-da eszközök által vihette véghez, hogy Fő-Helytartóvá neveztessek, e' nints mégtudva, de tudva van az, hogy ezen titulusal meg nem elégedvén magának Diktátor nevezetet adott 's ezt a' nép is jóvá hagyta, 's ehez nem soká az Örökké-tartó nevezetet is hozzá adatta.

Ő nem soká kiműtatta magát, hogy mi légyen: Paraguayból egy bezárt Státust formált. Halálos büntetés alatt megtiltotta az abból való kilépést. Reguláris katonaságot állított-fel; ezt jól fizeti és jó rendben tartja; a' katonák nagy hajlandósággal viseltetnek hozzá; magazinumai 10 esztendőre meg vagynak töltve. Sokak úgy vélekednek ezen emberről, hogy valami nagy plánumon járhatja az eszit. —

„Francia már 50 esztendőös ember, de nem mondanák 40-nél idősebbnek. Szoros élet-régulákat tart; keveset eszik, még kevesebbet alszik, soha nem jádzik, aszszonnyal nem társalkodik. A' Buenos-Ayresi Respublika ellen örökös gyűlölséget esküdött, 's egy alkalmatossággal kinyilatkozta, hogy sorsával megelégedetnek nem fogja magát tartani, míg azt véghez nem viszi, hogy ezen Respublika az ő törvényeinek engedelmeskedjék. Szomszédjai közül tsak a' Brasiliaiakról beszél örömet.”

Ennek a' könyvnek írója úgy ítél, hogy Doktor Francia még valaha nagy személyt fog jádzeni az új világ' theátromán.

Ha az ember Déli Ámérika' földabroszán, Paraguay, Buanos-Ayres és Felső Peru' fekvéseiket szemügyre veszi, ha azt meggondolja, hogy a' Perui hadakozás

Felső Peruba tétetett által, hogy Bolívar ezen hadakozást úgy nézi, hogy méltónak tartsa annak folytatására maga személyesen Felső Peruba jőni: így valóban megérdemli Doktor Franciának itt következő Proklamátziója, hogy figyelemmel megolvastassék: — „

„Paraguay beli lakosok! Perunak háborut folytató ármádáji a' mi Systemánknak annál erősebb lábra való állittatására, most győzedelmesek majd meggyőzettek valának. Az egyik vagy másik résznek legkissebb szerentsétlensége azt kívánta tőlünk, hogy magunkat a' győzedelmesnek mint hatalmasabb résznek ellenszegezzük. Ebből kitetszik, hogy mostanában is hogyan kelljen viselni magunkat. —

„Az ólta, hogy Peruban a' mult Decembertől fogva a' tudva lévő történetek eléfordultak, mi olly parantsolatot hirdettünk ki határaink' szélén, hogy mind azok kik meggyőzettek, vagy pedig kik a' magok' vezéreiknek gyalázatos Capitulatiójikat aláírni nem akarták, ha nállunk keresnek menedéket, hozzánk fogadtassanak bé. A' szerentsétlenség mindenkor megérdemli, hogy az érzékeny ember figyelemmel tekintse; 's ha a' szerentsétlenség állapotja vigyázóságot kíván tőlünk, insége megérdemli, hogy mi őtet mint barátunkat mint agyánkfiját úgy fogadjuk. —

„Ha nem jött is még el az ideje annak, hogy Kötéseinknek, másokkal való öszszetsatolódásainknak, nagyobb kiterjedést adjunk: legalább hazánk' védelmezéséről nem kell elfelejtkeznünk; mert ha meg hagyjuk tsalattatni magunkat, nekünk is azon inségekkel kell majd küszködnünk, mellyek közzé az előre nem vigyázás más tartományokat helyezettett. —

„Paraguay beli lakosok! Mi a' világ' bámulása vagyunk. Tehát iparkodjunk megtartani is azon ditsősséget, jó hírt nevet, mellyeket nekünk a' mi virtusainkszerettek! Békesség, Barátság! és: Halál

mind azoknak, kik nekünk ezeket megzavarni akarnák! Tsak e' legyen a' mi egyetlen-egy váloztott mondásunk! —

„Így gondolkodik a' ti Országlószékek; bizzatok hozzá, ha tovább is szerentsések akartok maradni. —

„Költ Assomtióban Jan. 8-kán 1825-ben. —
Doktor Francia.

Lombard-Velencei Királyság.

Császár és Császárné Ő Felségek Jun. 29-dikén a' Gróf Porró palotájában tállató házi kápolnában halgattak misét, hol szálláson vagynak. Azután a' Vice-Királytól kísértetve a' közönséges betegek' házát, a' Salesianiták' klastromát, 's a' tartományi Delegátziót méltóztatott meglátni Ő Cs. F.ge, 's ezen épületből az örvendező sokaság között gyalog ment vissza szállására. Ebéd után audientzia-adásokkal töltötte idejét Ő Cs. F.ge.

Jun. 30-dikán reggel 6 1/2 órakor Comóbol Bergamóba vették útjokat a' Felségek 's Fő Herczegek és Fő Herczegnek, hova 1 órakor érkezvén-meg a' Terzi palotába szállottak-bé, 's ott estvéli 6 órakor a' Papság, 's Polgári és Katonai Tisztségek' udvarlását elfogadni méltóztatnak. Jul. 1-ső napján Császár Ő Felsége a' két Normális Oskolákat, a' Papi Seminariumot, a' Sancta-Grata klastromát, a' Delegatziót, Lyceumot, 's Gymnasiumot, Császárné Ő Felsége pedig a' Carrara Akadémiát, az Ursilinákat 's az árva leányok' házát tisztelte-meg látogatásával. —

Minthogy a' Bergamoi Magistrátus már előre elvégezte vala magábun, hogy az Ő Felsége' idejövételének alkalmatosságával módot fog arra találni, hogy megmútathassa miben álljon az itt esztendőnként Aug. 22-dik napján eléfordúlni szokott országos vásár (sokadalom), 's az itt ekkor uralkodni szokott élés-mozgás. Erre nézve úgy intézte-el a' dolgot, hogy a' vá-

sár Julius' első napjain tartódjék, mint a' melly napokon a' Felséges Cs. Udvar itt fogna tartózkodni, melyről Ő Felsége tudósítottván, Jul. 1-ső napján estvéli 9 órakor szemügyre venni méltóztatott ezen intézetet, 's azon nagy épület, hol a' magazinumok 's börtök nagyobbára tállatnak, 's a' melly épület szépen ki vala világositva. Hasonló módon tselékedtek a' több Felséges és egyéb Fő Vendégek is.

G é n u a.

Ő Felségek a' Siciliai Király és Királyné Jun. 29-dikén elutoztak innét Luccába, a' honnét Livornoba veszik útjokat, 's ott hajóra ülven a' tengeren eveznek Nápoly felé, melly végre a' Nápolyi hajók Génuból már megérkeztek oda. Sárdinai Király és Királyné Ő Felségek Chiavariig kísérték-el Felséges Vendégeiket, a' melly 25 mértföldnyire esik Génuától.

R o m a.

XII-dik Leo Pápa Ő Szentsége Jun. 27-dikén titkos Consistoriumot tartott a' Vaticanum palotájában, hol néhány Olasz és Spanyol Püspökökön kívül Magyar Hazánk' számára is hármát prékonizált, úgy mint Méltóságos Fő Tisztelendő Kopátsi Jósef Urat, addig volt Székes Fejérvári Püspököt, mint Veszprémi Püspököt; Méltóságos Fő Tisztelendő Juranits Antal Urat, eddig volt Püspöki Vikáriust, mint Győri Püspököt, és Méltóságos Fő Tisztelendő Laicsák Ferencz Urat, a' N. Váradi Cathed. Egyház Kanonokját, mint Rosnyói Püspököt.

B é c s.

Bétsben Jul. 7-kén e' volt a' Státus' adosságleveleinek közép árrok:
Az 5 per Centeseké Conv.pénzben 96 for.

- Az 1820-béli sorsvonásbélieké 151 1/2 for.
Conv.pénzben
Az 1821-béli sorsvonásbélieké 132 1/4
for. Conv.pénzben
A' Bétsvárosi 2 1/2 p. Centeseké 55 1/2
for. Conv.pénzben
Az Aktziák keltek 1207 1/2 for. C.pénzben.

Annak mutató táblája, hogy 1825-ben Jun. utolsó napján mennyire telt a még meglévő és közkézen forgó Váltó és Anticipations Czédulák' summája:

Az 1824-dik béli 31-dik Decembei kimutatás szerint 165,370,238 forintokból állott ezen papíros pénzeknek summája.

A' felváltás által bejött haszonvehetetlen Czédulákért kiadattak' summája telt 7,998,814-re.

Az 1825-ben Jun. 30-dikáig béváltott 's elégetett Czédulák' summája telt 10,000,000 forintra.

Ezen summából azon 4,342,600 forintokat, mellyek 1824-ben Dec. 31-dikén az elégetésre már készen állottak, lehúzáván, maradtak vala az elégetésre készen 5,657,400 és 10,392,025, mind együtt 16,049,425 forintok.

Mint feljebb megjegyződött a' ki adott új Czédulákért béváltattak 7,998,314 forintot érő használhatatlan Czédulák.

Most ismét készek az elégetésre 10,392,025 forintok.

Ezeket az utóbb írt 16,049,425-höz adván, teszen 24,047,739 forintokat. Következésképpen ennyivel kevesedett a' lefolyt fél esztendő alatt a' köz kézen járó Czédulák' egész summája.

Így hát járatban maradtak még ezen esztendő Juniusának 30-ka után 149,320,813 Váltó-papíros-forintok.

Kiadattott az Austriai Nemz. priv. Bankónak Számoló Hivatala által; Bétsben Jun. 30-dikán, 1825-ben.

Magyar Ország.

Pestről Jul. 7-dikén: — „Don Miguel Ő Királyi Herczega innét ma reggel, minekutánna itt léte alatt a' Pesten, Budán és Ó-Budán találtató, nézést érdemlő dolgokat megszemlélgette, útnak indult. E' hónap' 2-dikán nagy katonai gyakorlasmutatáson jelent-meg ő K. H.ge, melly a' Rákos mezején adatott tiszteletére. 5-dikben a' Pesti nagy piatzon tartatott fényes Strázsaparádét szemlélte-meg.“

Aradról: — „Ezen Nemes Vármegye fényes pompával tartotta Jun. 27-dik napján eddig volt szeretett Administrátorának M. Báró Wenckheim Jósef Úrnak ugyan ezen N. Vármegye' Fő Ispányi székebe lett beiktatását. A' mondott napot megelőzőtt estvén pompás készüllettel érkezett meg a' Méltóságos Fő Ispány Úr a' beiktatásra kegyelmesen kineveztetett Királyi Commissarius, Méltóságos Báró Vitsapi Malonyay János Aloiz Úrral, Csász. Kir. Kamarás, Udvari Tanátsos, a' Felsőges Magy. Udvari Kancellarián Referendarius, és Ns Nyitra Vármegye Fő Ispányával. Az útközben tett tisztelkedéseken kívül Arad városának határánál számos követség fogadta a' Méltóságos Urakat, mellynek Vezére Tek. Kováts János Első Vice Ispány Úr vala: és innen 30 Fő Nemes Urak drága öltözetekben, úgy 86 más Nemesek díszes öltözetekben lóháton vezették; ezen felyül mintegy 100 gyalog tsákós Vitézek. Ezen tisztelkedő seregeknek vezérek voltak: T. T. Vásárhelyi János, Bánhidly Antal, Boros-Jenői Aczél János, és Gyoroki Edelsbacher Zsigmond Tábla Bíró Urak. A' lakosok szintűgy tsinos öltözetekben két sort állottak és a' Méltóságos Vendégeket: „Éljen!“ kiáltásokkal köszöntötték. Beérkezésekkor újabb Követség, és 8 Nemes Vármegyéknek Küldötjei tisztelték, estve pe-

dig az egész város kivilágosított, 's Ő Méltóságok, számos Fő Vendégekkel, Sátorok alatt a' Szőke Maros partján vatso- rával megvendégeltettek; a' víz közepén díszes készületű vitorlás hajó, számos mé- tsekkel kivilágosítva tündöklött, mellyen egyszer'smind Méltóságos Báró M a l o n y a y János Úrnak, mint Királyi Biztosnak, és Báró W e n k h e i m Ő Nagyságának, és ezen Ns Arad Vármegyének Czimereik gaz- dagon kivilágosítva látszottak. A' Város út- száin több jeles Felírásokkal díszeskedő ké- pek szembetűnők voltak; kiváltképpen pe- dig a' Ns Vármegye háza, és a' Zsidóság által állíttatott oszlop tündöklöttek, 's több helyeken Magyar Muzsika zengett. — Más- nap reggel a' Sz. Lélek segítségül hívása után a' Vármegye udvarán készült zöld ágakkal és virágokkal ékesített, 's desz- kákkal fődött színben elkezdődött a' Gyü- lés, mellybe a' szokott tiszteletok és meg- hívások után a' Méltóságos Urak megje- lenvén, a' Tekintetes Rendek nevében T. Szőke Sámuel Fő Notárius Úr ékes Ma- gyar Beszéddel köszöntötte meg a' Méltó- ságos Királyi Commissárius, és a' Méltó- ságos Fő Ispány Urakat. Erre Méltóságos B. M a l o n y a y János Úr, Ő Nagysága, mint Királyi Biztos, drága tündöklő kal- pagját feltévén, küldetésének okát tsino- san előadá, és az ez erántkiadatott Felséges Királyi Leveleket felolvastatván, Méltósá- gos W e n k h e i m Jó'sef Urat Fő Ispányi Székébe beiktatá; a' ki a' törvényes Eskü- vést letévén, mind a' Méltóságos Királyi Commissáriushoz, mind a' Nemes Vár- megye Rendeihez ékes és fontos Magyar Beszédet tartott, mellyre ismét a' Fő No- tárius Úr szólott, mind a' Királyi Biztos Ő Méltóságához, mind pedig a' Nagy ör- vendezések között már felavatott Fő Ispány

Úrhoz: egyszer'smind ezen törvényes In- neplésnek Méltóságát szívre hatóképpen előadta. A' Gyülésnek szokás szerént lett folytatása által a' Fő-Ispány Úr törvényes hatalmát gyakorlásba vette, 's így ezen ül- lést elvégezte. Következett a' gazdag ebéd, melly hasonlóképpen négy fedelezett Sáto- rok alatt tartatott olly számos Vendégek- kel, hogy 900 személyre volna terítve. Ugyan ezek között valának a' felkelt Neme- sek is, kiknek egykor a' Méltóságos Fő Ispány Úr Ezredes Kapitányok volt. —
(Folytatása következik.)

E r d é l y.

A' Századok óta nevezetes érdemek által dicsőített Méltóságos Bethleni Gróf Bethlen Ház ujjabb vesztességgel kese- rítettett, ennek az érdem útján meg kü- lömböztetve haladott tagja Méltóságos Gróf Bethlen Ferencz Cs. K. Kamarás és a' Császár Huszár Ezeredjében valóságos Szá- zados Kapitány Úr életének virágjában a' Csata mezején nyert testi meg törődésből származott nyavalyában a' Banátusban élni meg szülvén. A' boldogult Méltóság a' Hadi Rend kötelességeinek betsülettel és érdemmel felelt meg, melyre nézve Előljá- roitól szintugy mint Sorsossaitól vitéz Ka- tonának esmértegetett és így Nemzetének, vi- rágzó fő Uri Házának olly mértékben volt díszére, mint egyébbaránt is egyenes Cha- ractere, barátságos nyájossága 's Születé- se fényéhez illő több jeles tulajdoni által köz szeretetre, betsüllésre magát annyi- ra érdemesítette, hogy emlékezete állan- dósításával fejezte legyen bé ez' élet pá- lyáját.